

Årsplaner for 5. klasse, Viby Friskole, 2023/24

Årsplan Viby Friskole 23/24

Fag: Dansk

Lærer: KM

Klasse: 5.

Generelt om faget

I dansk i 5. klasse arbejder vi hen imod følgende kompetence mål efter 6. klasse:

- Læsning: Eleven kan læse og forholde sig til tekster i faglige og offentlige sammenhænge
- Fremstilling: Eleven kan udtrykke sig i skrift, tale, lyd og billede i formelle situationer
- Fortolkning: Eleven kan forholde sig til almene temaer gennem systematisk undersøgelse af litteratur og andre æstetiske tekster
- Kommunikation: Eleven kan kommunikere med bevidsthed om sprogets funktion i overskuelige formelle og sociale situationer

Vi arbejder med mange forskellige medier inden for lyd, tekst, billede og udtryk. I arbejdet med litteratur bruger vi forskellige materialer fra CFU (Center For Undervisningsmidler) og bogsystemet Fandango. Vi skal i år både omkring lydbøger, romaner, film, digte og computerspil som genrer.

I skrive-, stave- og grammatikundervisningen bruger vi Stavevejen 3, hvori der næsten hver uge vil være en lille lektie. Lektierne vil primært ligge en fast dag om ugen. Der er fagcafe om onsdagen, hvor det vil være muligt at lave lektierne.

I år samles eksempler på skolearbejdet i en porte folio, som skal danne grundlag for årets skolehjem samtale i foråret.

Ugens fortæller: I løbet af året vil eleverne flere gange skulle fremlægge forskellige emner alene eller parvist.

Hvornår? Tidspunkt	Hvad? Kompetenceområde Færdigheds- og vidensområde(r)	Hvordan? Undervisningsaktiviteter-, -organisering og materialer OBS! Her skal det fremgå, hvad eleverne skal lære og hvordan de skal lære det – man formulerer så at sige målene ind i organiseringen smelter sammen	Evaluering - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal OBS! Målene fremgår af "Hvordan"
Uge 32-33	<i>Tilbage til skole</i> <i>En introduktion til det arbejde vi skal lave i år.</i> <i>Overskrifter</i>	En introduktion til det arbejde vi skal lave i år. Vi kommer forbi årets form og indhold og mødes om fællesskabet. Håndskrift, nabosprog, personkarakteristik, identitet, stavevejen, punktum mm Ugens fortæller Sommerbogen	Produkt til væggen og til vores porte folio.

Hvornår? Tidspunkt	Hvad? Kompetenceområde Færdigheds- og vidensområde(r)	Hvordan? Undervisningsaktiviteter-, -organisering og materialer OBS! Her skal det fremgå, hvad eleverne skal lære og hvordan de skal lære det – man formulerer så at sige målene ind i organiseringen smelter sammen	Evaluering - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal OBS! Målene fremgår af "Hvordan"
34-36	<i>Multimodale tekster</i> <i>Læsning med fordobling</i>	Håndskrift Møgmis – multimodal, tegneserie, humor. Der arbejdes med humoristiske virkemidler som underdrivelse, overdrivelse, ironi og sort humor. Samspillet mellem tekst og billede og arbejde med fagbegreber fra det multimodale tekstunivers. Målet er: at eleverne kan opleve, fordybe sig i og nærlæse en tegneserie i et fortolkningsfællesskab. - at eleverne med udgangspunkt i strukturel og sproglig stilladsering kan producere og levere en mundtlig fortælling om et kæledyr. -at eleverne får en bevidsthed om - og konkret erfaring med - at producere en tegneserie.	Med- og videredigtede historier inden for genren. Fremstilling af en tegneserie

Hvornår? Tidspunkt	Hvad? Kompetenceområde Færdigheds- og vidensområde(r)	Hvordan? Undervisningsaktiviteter-, -organisering og materialer OBS! Her skal det fremgå, hvad eleverne skal lære og hvordan de skal lære det – man formulerer så at sige målene ind i organiseringen smelter sammen	Evaluering - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal OBS! Målene fremgår af "Hvordan"
37-40	<i>Oplæsning</i> <i>Læsning og lyd</i> <i>Lyd og billede</i> <i>Stavning</i>	Billedbøger Jeg er William – lydbog og læsning Når bogstaver mødes Multimodale tekster Lydbogsrammer Hvad er god oplæsning?	Oplæsning af egne og andres tekster i grupper. Evaluering undervejs.

Uge 38-40+43-47: Blok: Vand og luft

Uge 41 Performanceuge

Uge 42 Efterårsferie

Hvornår? Tidspunkt	Hvad? Kompetenceområde Færdigheds- og vidensområde(r)	Hvordan? Undervisningsaktiviteter-, -organisering og materialer OBS! Her skal det fremgå, hvad eleverne skal lære og hvordan de skal lære det – man formulerer så at sige målene ind i organiseringen smelter sammen	Evaluering - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal OBS! Målene fremgår af "Hvordan"
Uge 43 og 44	<i>Teksters perspektiv og emne</i> <i>Forberedelse af egne tekster</i> <i>Respons</i>	Læsning Ved en forfatters stakit Om digtning	Fremstilling af egne digte. Respons og evaluering af egne og andres produktioner.

Hvornår? Tidspunkt	Hvad? Kompetenceområde Færdigheds- og vidensområde(r)	Hvordan? Undervisningsaktiviteter-, -organisering og materialer OBS! Her skal det fremgå, hvad eleverne skal lære og hvordan de skal lære det – man formulerer så at sige målene ind i organiseringen smelter sammen	Evaluering - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal OBS! Målene fremgår af ”Hvordan”
Uge 45-49	<i>Nabosprog</i> <i>Kropssprog</i>	Læsning Astrid Lindgren Svensk og norsk Se filmen Dancing Queen (selvtillid og selvvær) at have et talent	Små teaterstykker

Uge 38-40+43-47: Blok: Vand og luft

Hvornår? Tidspunkt	Hvad? Kompetenceområde Færdigheds- og vidensområde(r)	Hvordan? Undervisningsaktiviteter-, -organisering og materialer OBS! Her skal det fremgå, hvad eleverne skal lære og hvordan de skal lære det – man formulerer så at sige målene ind i organiseringen smelter sammen	Evaluering - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal OBS! Målene fremgår af "Hvordan"
Uge 50-51	<i>Intertekstualitet</i> <i>Skønlitterære genrer</i>	10-finger Pigen uden arme	Hastigheden på tastaturet stiger Genreløb

Uge 51, 52, 1: Juleferie

Hvornår? Tidspunkt	Hvad? Kompetenceområde Færdigheds- og vidensområde(r)	Hvordan? Undervisningsaktiviteter-, -organisering og materialer OBS! Her skal det fremgå, hvad eleverne skal lære og hvordan de skal lære det – man formulerer så at sige målene ind i organiseringen smelter sammen	Evaluering - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal OBS! Målene fremgår af "Hvordan"
Uge 1-4	<i>Læsning</i> <i>Fagliglæsning</i>	Dinosaurusser Vi læser fagbøger og samarbejder med N/T	Fremstilling af fagbøger om emnet Læsebarometer for hele klassen

Uge 3-5+7: Blok: Ild

Uge 6: Emneuge: Minisamfund

Hvornår? Tidspunkt	Hvad? Kompetenceområde Færdigheds- og vidensområde(r)	Hvordan? Undervisningsaktiviteter-, -organisering og materialer OBS! Her skal det fremgå, hvad eleverne skal lære og hvordan de skal lære det – man formulerer så at sige målene ind i organiseringen smelter sammen	Evaluering - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal OBS! Målene fremgår af "Hvordan"
Uge 7	<i>Ældre tekster</i> <i>Sprog kendskab og historie</i> <i>Fortælletyper</i>	Folkefortællinger, folkeviser og eventyr	Fælles evaluering af faglige begreber

Uge 8: Vinterferie

Hvornår? Tidspunkt	Hvad? Kompetenceområde Færdigheds- og vidensområder	Hvordan? Undervisningsaktiviteter-, -organisering og materialer OBS! Her skal det fremgå, hvad eleverne skal lære og hvordan de skal lære det – man formulerer så at sige målene ind i organiseringen smelter sammen	Evaluering - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal OBS! Målene fremgår af "Hvordan"
Uge 9-11	<i>Digitale- og multimodale tekster</i> <i>Anmeldelser</i>	Skrivning Spil i skolen	Der udarbejdes anmeldelser af spil

Uge 12: Svømmeuge

Uge 13: Påskeferie

Hvornår? Tidspunkt	Hvad? Kompetenceområde Færdigheds- og vidensområde®	Hvordan? Undervisningsaktiviteter-, -organisering og materialer OBS! Her skal det fremgå, hvad eleverne skal lære og hvordan de skal lære det – man formulerer så at sige målene ind i organiseringen smelter sammen	Evaluering - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal OBS! Målene fremgår af "Hvordan"
Uge 14-18	<i>Personkarakteristik</i> <i>Miljø</i>	Læsning Første dag i 6. Et fælles læseprojekt: I fællesskab skal vi læse om det sociale univers hos eleverne i 6. b.	En 6.b væg. I fællesskab laver vi personkarakteristikker af eleverne.

Uge 16-19: Blok: Jord

Hvornår? Tidspunkt	Hvad? Kompetenceområde Færdigheds- og vidensområde®	Hvordan? Undervisningsaktiviteter-, -organisering og materialer OBS! Her skal det fremgå, hvad eleverne skal lære og hvordan de skal lære det – man formulerer så at sige målene ind i organiseringen smelter sammen	Evaluering - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal OBS! Målene fremgår af "Hvordan"
Uge 19-25	<i>Fagtekstens struktur</i>	Grammatik Lejrskoleforberedelse Reportager Lejrskole Buffer	Der udarbejdes reportager

Uge 22: Lejrskole 29.-31. maj

Årsplan Viby Friskole 23/24

Fag: Engelsk

Lærer: Bolette

Klasse: 5.

Hvornår?	Hvad?	Hvordan og hvorfor?	Evaluering
August- September History and American tradition American folk song (Abracadabra) The Native Americans	Eleven kan forstå hovedindhold og sammenhæng i teksten. Eleven kan finde specifikke detaljer i teksten. Eleven kan udveksle enkle, forberedte informationer om emnet. Eleven kan udtrykke sig med klar og tydelig udtale. Eleven kan skrive enkle, informerende tekster. Eleven kan skrive forståeligt og sammenhængende på engelsk.	Vi starter året med en frilæsningskasse Fairytales upside down, hvor der læses, alene, i makkerpar og plenum samt arbejdes fokuseret med at finde gloser. Herefter tager vi udgangspunkt i tekster og opgaver i engelskmaterialerne for 5. klasse, henholdsvis Abracadabra side 4-15, First Choice side 54-67 og Boost side 14-20(højtlesning/kopi) Sprogligt fokus: Forskelle ml. britisk og amerikansk engelsk Grammatisk fokus: regelmæssig nutid, datidsendelse på regelmæssige udsagnsord, -	Behandlede emner afsluttes enten med et elevproduceret produkt, i form af for eksempel en skriftlig aflevering eller fremlæggelse, plenum opsamling og/eller individuel feed back-feed forward rettelser.

(First Choice)	Eleven har viden om enkle kultur- og samfundsforhold i engelsksprogede områder.	ing form, forholdsord – bevægelse og ordstilling på engelsk. Øve læse- og lyttestrategier. Indianske spil.	
----------------	---	--	--

Hvornår? Tidspunkt	Hvad? Kompetenceområde Færdigheds- og vidensområde(r)	Hvordan og hvorfor? Undervisningsaktiviteter-, -organisering og materialer	Evaluerings - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal
October- November Halloween Superstition Ghoststories Guy Fawkes Night And the Gunpowder Plot Læsekasse:	Eleven kan deltage i kortere samtaler og give korte, sammenhængende fremstillinger af almindelige situationer og emner på engelsk. Eleven kan forstå og skrive hyppige ord og udtryk samt korte tekster om hverdagsemner på engelsk Eleven kan forstå og skrive kortere tekster i forskellige genrer på engelsk.	Vi tager udgangspunkt i tekster og opgaver i engelskmateriale for 5. klasse, henholdsvis Abracadabra side 20-32, First Choice side 76-85 og Boost side 70-88 (højt læsning/kopi) Sprogligt-grammatisk fokus: Sammentrækninger, sproglighed med dansk, ejefald, spørgende stedord, mængde- og ordenstal (dato, tid) Kulturel og historisk baggrundsviden. Tekstforståelse og aktivering af ordforråd med replikker og rollespil.	Behandlede emner afsluttes enten med et elevproduceret produkt, i form af for eksempel en skriftlig aflevering eller fremlæggelse, plenum opsamling og/eller individuel feedback-feed forward rettelser.

Shaun and the shy shark Sack	Eleven kan sammenligne hverdag, kultur og historie i engelsksprogede lande med deres eget.		
------------------------------	--	--	--

Hvornår? Tidspunkt	Hvad? Kompetenceområde Færdigheds- og vidensområde(r)	Hvordan og hvorfor? Undervisningsaktiviteter-, -organisering og materialer	Evaluering - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal
December- January Christmas And New Years Eve All around the world Frilæsningkasse CFU	Eleven kan deltage i kortere samtaler og give korte, sammenhængende fremstillinger af almindelige situationer og emner på engelsk. Eleven kan forstå og skrive hyppige ord og udtryk samt korte tekster om hverdagsemner på engelsk Eleven kan forstå og skrive kortere tekster i forskellige genrer på engelsk.	Vi tager udgangspunkt i tekster og opgaver i engelskmateriale for 5. klasse, Abracadabra side 34-42 + 48-51 IT-søgning på engelsk, egne billedtekster/minifagbøger Julesange på engelsk. Kulturelt fokus: Internationale traditioner, julefortællinger og nytårsfortsæt. Grammatisk og sprogligt fokus: Tillægsords bøjning, faste vendinger, bindeord.	Behandlede emner afsluttes enten med et elevproduceret produkt, i form af for eksempel en skriftlig aflevering eller fremlæggelse, plenum opsamling og/eller individuel feed back-feed forward rettelser.

	Eleven kan sammenligne hverdag, kultur og historie i engelsksprogede lande med deres eget.		
--	--	--	--

Hvornår? Tidspunkt	Hvad? Kompetenceområde Færdigheds- og vidensområde(r)	Hvordan og hvorfor? Undervisningsaktiviteter-, -organisering og materialer	Evaluering - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal
February-March Great Britain Visiting London The English school system English Legends: Robin Hood, King Arthur, Diana	Eleven kan forstå hovedindhold og sammenhæng i teksten. Eleven kan finde specifikke detaljer i teksten. Eleven kan udveksle enkle, forberedte informationer om emnet. Eleven kan udtrykke sig med klar og tydelig udtale. Eleven kan skrive enkle, informerende tekster. Eleven kan skrive forståeligt og sammenhængende på engelsk.	Vi tager udgangspunkt i tekster og opgaver i engelskmateriale for 5. klasse, First Choice side 4-38 + 40-51 Vi arbejder med glosser om lande, nationalitet og sprog, sightseeing, nationale symboler, historiske personligheder og attraktioner, transport, det engelske skolesystem, designe skoleuniformer, rollespil om kostskoleliv. Engelske legender der styrker nationalånden, chainstories – genfortællinger. Grammatisk fokus: navneords bøjninger, forholdsord – bevægelse, uregelmæssige udsagnsord.	Behandlede emner afsluttes enten med et elevproduceret produkt, i form af for eksempel en skriftlig aflevering eller fremlæggelse, plenum opsamling og/eller individuel feed back-feed forward rettelser.

(First Choice) Frilæsningskasse CFU: Fiction books + Lego story starter	Eleven har viden om enkle kultur- og samfundsforhold i engelsksprogede områder.		
--	---	--	--

Hvornår? Tidspunkt	Hvad? Kompetenceområde Færdigheds- og vidensområde(r)	Hvordan og hvorfor? Undervisningsaktiviteter-, -organisering og materialer	Evaluering - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal
April Visiting Ireland (Let's do it TEMA) Frilæsningskasse CFU: The witches + The Lord og the Dragon	Eleven kan forstå hovedindhold og sammenhæng i teksten. Eleven kan finde specifikke detaljer i teksten. Eleven kan udveksle enkle, forberedte informationer om emnet. Eleven har viden om enkle kultur- og samfundsforhold i engelsksprogede områder. Eleven kan sammenligne hverdag, kultur og historie i engelsksprogede lande med deres eget.	Vi arbejder primært med emnet i materialet Let's Do It, side 24-38 Vi samler geografiske, nationale, historiske og kulturelle facts om Irland og producerer en turistfolder. Sprogligt-grammatisk fokus: Sætningskonstruktion, ordforråd, modsætninger, Staves med stort på engelsk.	Behandlede emner afsluttes enten med et elevproduceret produkt, i form af for eksempel en skriftlig aflevering eller fremlæggelse, plenum opsamling og/eller individuel feed back-feed forward rettelser.

--	--	--	--

Hvornår? Tidspunkt	Hvad? Kompetenceområde Færdigheds- og vidensområde(r)	Hvordan og hvorfor? Undervisningsaktiviteter-, -organisering og materialer	Evaluering - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal
May-June Summer Camp Midsummer Play: Impro theatre – legends mismatch Frilæsningskasse CFU	Eleven kan deltage i kortere samtaler og give korte, sammenhængende fremstillinger af almindelige situationer og emner på engelsk. Eleven kan forstå og skrive hyppige ord og udtryk samt korte tekster om hverdagsemner på engelsk Eleven kan forstå og skrive kortere tekster i forskellige genrer på engelsk. Eleven kan sammenligne hverdag, kultur og historie i	Vi tager udgangspunkt i tekster og opgaver i engelskmaterialet for 5. klasse, First Choice side 86-96. Vi arbejder med annoncer og træner skriftlig formulering. Planlægger lejraktiviteter – til amerikansk summercamp og fortæller om vores egen. Vittigheder, historier og sange omkring lejrbålet. Pakkelister og ordforråd om natur og ferie. Forfatter sammen ques til improteater under overskriften When legends go camping – trækker på året tekster.	Behandlede emner afsluttes enten med et elevproduceret produkt, i form af for eksempel en skriftlig aflevering eller fremlæggelse, plenum opsamling og/eller individuel feed back-feed forward rettelser.

	engelsksprogede lande med deres eget.	Grammatisk-sprogligt fokus: Past/present perfect tense, henførende stedord, repetition regelmæssige eller uregelmæssige udsagnsord.	
--	---------------------------------------	---	--

Årsplan Viby Friskole 23/24

Fag: Musik valgfag

Lærer: Carina Pedersen

Klasse: 5. + 6. KLASSE

Generelt om faget.			
Hvornår? Tidspunkt	Hvad? Kompetenceområde Færdigheds- og vidensområde(r)	Hvordan og hvorfor? Undervisningsaktiviteter-, -organisering og materialer	Evaluerings - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal
Uge 32-42	Musikudøvelse (Spil, sangrepertoire, sangteknik) Musikalsk skaben (Improvisation, arrangement) Musikforståelse (Analyse)	Eleverne har vagt nogle sange som de godt kunne tænke sig at spille i løbet af året. De stemmer på 5 som bliver de endelige sange. I løbet af denne periode får vi spillet nogle af dem.	Eleven kan spille sammen med andre Eleven kan lytte på andres musik Eleven kan synge i mikrofon Eleven kan optræde foran andre

Hvornår? Tidspunkt	Hvad? Kompetenceområde Færdigheds- og vidensområde(r)	Hvordan og hvorfor? Undervisningsaktiviteter-, -organisering og materialer	Evaluering - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal
Uge 43-3	Musikudøvelse (Spil, sangrepertoire, sangteknik) Musikalsk skaben (Improvisation, arrangement) Musikforståelse (Analyse)	Vi skal i gang med et teaterstykke sammen med dramaholdet. Vi skal øve sangene dertil og til sidst fremvise stykket for skolen og forældre.	Eleven kan spille sammen med andre Eleven kan lytte på andres musik Eleven kan synge i mikrofon Eleven kan optræde foran andre

Hvornår? Tidspunkt	Hvad? Kompetenceområde Færdigheds- og vidensområde(r)	Hvordan og hvorfor? Undervisningsaktiviteter-, -organisering og materialer	Evaluering - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal

Uge 4-25	Musikudøvelse (Spil, sangrepertoire, sangteknik) Musikalsk skaben (Improvisation, arrangement) Musikforståelse (Analyse)	Vi øver videre på de sange i har valgt, og spore os nærmere os ind på, hvilken sange i vil spille til musikfestivalen.	Eleven kan spille sammen med andre Eleven kan lytte på andres musik Eleven kan synge i mikrofon Eleven kan optræde foran andre
----------	--	--	---

Årsplan Viby Friskole 23/24

Fag: Historie

Lærer: Bolette

Klasse: 5.

Hvornår?	Hvad?	Hvordan og hvorfor?	Evaluering
Efteråret, August- november	Danmark i middelalderen Kronologi og sammenhæng Kildearbejde Historiebrug	Med udgangspunkt i grundbogen Klar, parat historie, som vi læser kapitlerne i i makkerpar, grupper eller plenum, samtaler vi og løser tilhørende spørgsmålsopgaver i hæftet og på arbejdsark eller plancher. Vi skal tilegne os viden om personer og hændelser, der tillægges betydning i denne periode af historien, og blive bekendte med magtforhold og samfundsstrukturer før og nu. Vi møder Absalon og hører om grundlæggelsen af København, fæstebønder, herremænd, og håndværkere i middelalderen.	Fælles opsamling, quizzer og fremlæggelse af unionsbrev

		<p>Vi får kendskab til Mordet i Finderup Lade, Valdemar Atterdag og arbejder med Hansa stæderne, Danmarks første dronning Magrethe den 1. og Kalmar Unionen.</p> <p>Vi lærer at bruge faglige notater, udarbejder et unionsbrev og et landkort.</p>	
--	--	---	--

Hvornår?	Hvad?	Hvordan og hvorfor?	Evaluering
<p>Vinter, December-januar</p>	<p>Asien 1200-1500 Osmannerrigets storhed og fald</p> <p>Kronologi og sammenhæng</p> <p>Kildearbejde</p> <p>Historiebrug</p>	<p>Med udgangspunkt i grundbogen Klar, parat historie, som vi læser kapitlerne i i makkerpar, grupper eller plenum, samtaler vi og løser tilhørende spørgsmålsopgaver i hæftet og på arbejdsark eller plancher.</p> <p>Vi skal tilegne os viden om personer og hændelser, der tillægges betydning i denne periode af historien, og blive bekendte med magtforhold og samfundsstrukturer før og nu.</p>	<p>Fremlæggelse, evt inddragelse til indslag i en fællestime</p>

		<p>I dette forløb vender vi blikket mod det fjerne øst, for at få kendskab til en del af den store verdens historie.</p> <p>Vi får indblik i magtstrukturen i det gamle Kina, møder Djengis Kahn og viden om Samuraierne betydning for Japansk kultur.</p> <p>Vi øver os i at anvende notater og fagbegreber og så skal vi lave Japansk sandkunst og tegne Samuraier med alle kendetegn og ordforklaringer på deres udstyr.</p>	
--	--	---	--

Hvornår?	Hvad?	Hvordan og hvorfor?	Evaluering
----------	-------	---------------------	------------

Februar-marts	Pesten og Europa i perioden 1300-1750 Renæssancens Videnskab og opdagelser Kronologi og sammenhæng Kildearbejde Historiebrug	Med udgangspunkt i grundbogen Klar, parat historie, som vi læser kapitlerne i i makkerpar, grupper eller plenum, samtaler vi og løser tilhørende spørgsmålsopgaver i hæftet og på arbejdsark eller plancher. Vi skal tilegne os viden om personer og hændelser, der tillægges betydning i denne periode af historien, og blive bekendte med magtforhold og samfundsstrukturer før og nu. Det skal handle om magtstrukturen i Europa i middelalderen, hvor vi får indsigt i tidens verdensbillede med europæiske øjne, og hvordan Pesten påvirkede samfundet og de forklaringer det afstedkom.	Renæssance-Kahoot og Europaplancher
----------------------	--	---	-------------------------------------

Hvornår?	Hvad?	Hvordan og hvorfor?	Evaluering
----------	-------	---------------------	------------

<p>April-maj</p>	<p>Christian IV's regeringstid Enevælde, bygherre, hekseforfølgelser og 30- årskrig</p> <p>Kronologi og sammenhæng</p> <p>Kildearbejde</p> <p>Historiebrug</p>	<p>Med udgangspunkt i grundbogen Klar, parat historie, som vi læser kapitlerne i i makkerpar, grupper eller plenum, samtaler vi og løser tilhørende spørgsmålsopgaver i hæftet og på arbejdsark eller plancher.</p> <p>Vi skal tilegne os viden om personer og hændelser, der tillægges betydning i denne periode af historien, og blive bekendte med magtforhold og samfundsstrukturer før og nu.</p> <p>Vi forbereder os i dette forløb på lejrskole i København, ved at læse op på hvordan Chr IV satte sit præg på Danmark gennem bygningsværker, infrastruktur, postvæsen og politik.</p> <p>I grupper forberedes fremlæggelser til nogle af de historiske mål vi skal besøge i kongens København</p>	<p>Fremlæggelser på lejrskolen</p>
-------------------------	---	--	------------------------------------

Hvornår?	Hvad?	Hvordan og hvorfor?	Evaluering
----------	-------	---------------------	------------

<p>Juni</p>	<p>Opdagelsesrejser og den nye verden Kulturmøder</p> <p>Kronologi og sammenhæng</p> <p>Kildearbejde</p> <p>Historiebrug</p>	<p>Med udgangspunkt i grundbogen Klar, parat historie, som vi læser kapitlerne i i makkerpar, grupper eller plenum, samtaler vi og løser tilhørende spørgsmålsopgaver i hæftet og på arbejdsark eller plancher.</p> <p>Vi skal tilegne os viden om personer og hændelser, der tillægges betydning i denne periode af historien, og blive bekendte med magtforhold og samfundsstrukturer før og nu.</p> <p>Til sidst skal det handle om hvordan de europæiske søfartsnationer havde kronede dage. Vi stifter bekendtskab med bl.a. Columbus og hører om opdagelsen af Amerika. Vi får indsigt i de indfødte amerikanernes liv, kultur og magtstruktur, og viden om den skæbnesvangre betydning europæernes ankomst fik.</p> <p>Vi gør skibsmodeller klar til ekspedition og skriver kaptajnens logbog, ligesom vi prøver at dramatisere kulturmødet.</p>	<p>Optræde med dramatisering</p>
--------------------	---	---	----------------------------------

Årsplan Viby Friskole 23/24

Fag: Drama (valgfag)

Lærer: KP

Klasse: 5. + 6. kl.

Generelt om faget

Gennem øvelser som bygger på elevernes brug af krop, stemme og forestillingsevne, retter dramaundervisningen sig mod elevernes sans- og erkendelsesmæssige udvikling, ligesom at arbejdet med en rolle, giver eleverne mulighed for at se verden med andres øjne.

I drama skal eleverne lære at anvende et specifikt rum og egen krop og stemme, som middel til at udtrykke, iscenesætte og formidle levende fortællinger. Elevens evne til at sætte sig selv på spil i en fiktionsramme, sammen med andre, er central. Det betyder, at der skal være rum i undervisningen for, at eleverne tillidsfuldt kan undersøge, improvisere og tilegne sig den viden og de færdigheder, der sammen med deres personlige krop og stemme, danner grundlag for at være kreativt skabende og producerende i faget.

Hvornår? Tidspunkt	Hvad? Kompetenceområde Færdigheds- og vidensområde(r)	Hvordan? Undervisningsaktiviteter-, -organisering og materialer OBS! Her skal det fremgå, hvad eleverne skal lære og hvordan de skal lære det – man formulerer så at sige målene ind i organiseringen smelter sammen	Evaluering - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal OBS! Målene fremgår af "Hvordan"
Uge 33, 35-40 og 34-45	Eleven kan agere i dramaproduktioner med forskellige virkemidler - <i>Udvikling af materiale</i> - <i>Performance</i>	Det første 10 uger af drama er et grundforløb, hvor vi træner både krop og stemme, i de dramaturgiske grundelementer. Vi laver solo-, par- og gruppeøvelser, henholdsvis på gulvet og på scenen. Vi arbejder med mimik, improvisation, fantasi, rollespil, samarbejde, kropssprog og stemmeføring.	I takt med at øvelserne udvikler sig i sværhedsgrad, vil jeg holde øje med om eleverne kan følge med i udviklingen. Vi vil på holdet løbende snakke om øvelserne, og hvad der var svært/let. Det er forventeligt at eleverne fra gang til gang og ved grundforløbets afslutning, udviser

			mere sikkerhed og selvtillid, end ved starten af forløbet.
--	--	--	--

Hvornår? Tidspunkt	Hvad? Kompetenceområde Færdigheds- og vidensområde(r)	Hvordan? Undervisningsaktiviteter-, -organisering og materialer OBS! Her skal det fremgå, hvad eleverne skal lære og hvordan de skal lære det – man formulerer så at sige målene ind i organiseringen smelter sammen	Evaluering - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal OBS! Målene fremgår af "Hvordan"
Uge 46-50, 1-5, 7, 9-11, 14-19, 20-21 og 23	Eleven kan agere i dramaproduktioner med forskellige virkemidler <ul style="list-style-type: none"> - <i>Komposition</i> - <i>Isenesætte</i> - <i>Performance</i> Eleven kan analysere teater- og dramaproduktioner <ul style="list-style-type: none"> - <i>Genre</i> - <i>Form</i> 	Efter grundforløbet skal eleverne i gang med at udvikle på og udføre forskellige dramastykker. I første runde tages der udgangspunkt i et kendt eventyr, som skrives om til en fabel og justeres med kritiske øjne. I anden runde skal der arbejdes grundigere med fortolkning, teatraliske virkemidler, form, karakter, og brug af krop og stemme på	Via løbende dialog, feedback på produktioner og færdige værker, vil det blive tydeligt for underviser og elever om der har været en udvikling, og om vi er kommet i mål med forløbet

	<p>- <i>Fortolkning</i></p> <p>-</p>	<p>scenen. Her med udgangspunkt i et færdigt teaterstykke.</p>	
--	--------------------------------------	--	--

Årsplan Viby Friskole 23/24

Fag: Idræt

Lærer: Thomas Meldgaard Kristensen og Kamilla Manniche

Klasse: 4. og 5.

Generelt om faget

Idræt er et aktivt fag, hvor det forventes at alle har idrætstøj med og deltager aktivt. Vi klæder om og går i bad efter hver idrætstime - også selvom vi måske ikke synes vi har svedt.

Fra sommer til efterårsferien foregår undervisningen udendørs på skolens område, også når det regner.

Fra efterårsferien til påskeferien foregår undervisningen i Dåstruphallen.

Fra påskeferien til sommerferien foregår undervisningen igen udendørs på skolens område.

Hvornår? Tidspunkt	Hvad? Kompetenceområde Færdigheds- og vidensområde(r)	Hvordan og hvorfor? Undervisningsaktiviteter-, -organisering og materialer OBS! Her skal det fremgå, hvad eleverne skal lære og hvordan de skal lære det - man formulerer så at sige målene ind i organiseringen smelter sammen	Evaluerings - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal OBS! Målene fremgår af "Hvordan"
-----------------------	---	--	--

Uge 33-40	<p>Alsidig idrætsudøvelse Løb, spring og kast</p> <p>Idrætskultur og relationer Samarbejde og ansvar</p>	<p>Igennem alsidige kaste-, løbe- og springeaktiviteter udvides kropsforståelsen.</p> <p>Vi kommer både omkring atletik og boldspil.</p>	Vi træner og afprøver de forskellige aktiviteter
-----------	--	--	--

Hvornår? Tidspunkt	Hvad? Kompetenceområde Færdigheds- og vidensområde(r)	Hvordan og hvorfor? Undervisningsaktiviteter-, -organisering og materialer	Evaluerings - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal
Uge 43-50	<p>Alsidig idrætsudøvelse Boldbasis og boldspil</p> <p>Idrætskultur og relationer Samarbejde og ansvar Normer og værdier Idrætten i samfundet Normer og værdier</p>	<p>Forskellige spil skal introduceres og trænes. Bl.a.:</p> <ul style="list-style-type: none"> Netbold Badminton Kidsvolley <p>Eleverne skal være med til at skabe deres eget spil ud fra "spilhjulet"</p>	<p>Vi træner og afprøver de forskellige aktiviteter</p> <p>Vi vurderer kvaliteten i og omkring arbejdet med elevernes egne spil.</p>

Hvornår? Tidspunkt	Hvad? Kompetenceområde Færdigheds- og vidensområde(r)	Hvordan og hvorfor? Undervisningsaktiviteter-, -organisering og materialer	Evaluering - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal
Uge 1-7	Alsidig idrætsudøvelse Dans og udtryk	Dans og bevægelse Carpoeira Kamp og leg Grænser	Vi træner og afprøver de forskellige aktiviteter

Hvornår? Tidspunkt	Hvad? Kompetenceområde Færdigheds- og vidensområde(r)	Hvordan og hvorfor? Undervisningsaktiviteter-, -organisering og materialer	Evaluering - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal

Uge 9-13	<p>Alsidig idrætsudøvelse Redskabsaktiviteter Kropsbasis</p> <p>Idrætskultur og relationer Samarbejde og ansvar</p>	<p>Her arbejder vi med kroppen og hvad kroppen kan selv, og med støtte fra/i samarbejde med en eller flere andre. F.eks. akrobatik.</p> <p>Vi skal øve os på forskellige redskaber, så vi bliver i stand til at bruge dem på en sikker og forsvarlig måde, differentieret fra elev til elev. Parkour kommer også i spil her.</p>	Vi træner og afprøver de forskellige aktiviteter
----------	---	--	--

Hvornår? Tidspunkt	Hvad? Kompetenceområde Færdigheds- og vidensområde(r)	Hvordan og hvorfor? Undervisningsaktiviteter-, -organisering og materialer	Evaluerings - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal
Uge 15-26	<p>Krop, trivsel og træning Fysisk træning Sundhed og trivsel</p> <p>Idrætskultur og relationer Ordkendskab</p> <p>Alsidig idrætsudøvelse Boldspil og boldbasis</p>	<p>Eleverne er selv med til at vælge fysiske træningsøvelser, der træner forskellige muskelgrupper.</p> <p>Vi laver forskellige træningsforløb, samt forskellige fysiske træningstest.</p>	<p>Vi træner og afprøver de forskellige aktiviteter</p> <p>Hvilke øvelser vælger eleverne når vi skal vælge øvelser målrettet en bestemt muskelgruppe?</p>

Årsplan Viby Friskole 23/24

Fag: Kristendom 5. klasse

Lærer: Andreas Nørretranders

Hvornår? Tidspunkt	Hvad? Kompetenceområde Færdigheds- og vidensområde(r)	Hvordan? Undervisningsaktiviteter-, -organisering og materialer	Evaluering - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal
august-september	Munke og Klostre Kompetenceområde: Kristendom	Vi skal sammen læse bogen kapitel 1: Munke og klostre i "Liv og religion 5", af Carsten Bo Mortensen, John Rydahl og Mette Tunebjerg. Undervisningen skal lede frem mod: <ul style="list-style-type: none"> • At eleverne får kendskab til forskellige munke- og nonneordener • At eleverne lærer om klostre og deres betydning for samfundet • At eleverne får viden om tiden, hvor kristendommen voksede sig stor i Danmark • At eleverne stifter bekendtskab med Benedikt af Nursia • At eleverne får et begyndende kendskab til den periode, som	Eleverne slutter af med at skrive en historie om novicen Magnus' søster, som går i kloster. Eleverne kan for eksempel beskrive: Hvorfor hun er endt i klostret Hvordan hendes dag går Hvem hun bor sammen med Hvordan klostret ser ud Hvordan hun går klædt Hvilket årstal historien foregår i

Hvornår? Tidspunkt	Hvad? Kompetenceområde Færdigheds- og vidensområde(r)	Hvordan? Undervisningsaktiviteter-, -organisering og materialer OBS! Her skal det fremgå, hvad eleverne skal lære og hvordan de skal lære det – man formulerer så at sige målene ind i organiseringen smelter sammen	Evaluering - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal OBS! Målene fremgår af "Hvordan"
oktober - december	Symboler Kompetenceområde: Livsfilosofi og etik	Vi skal sammen læse bogen kapitel 2: Symboler i "Liv og religion 5", af Carsten Bo Mortensen, John Rydahl og Mette Tunebjerg. Undervisningen skal lede frem mod: <ul style="list-style-type: none"> • At eleverne får indsigt i, hvad symboler og symbolik er • At eleverne får kendskab til forskellige typer/kategorier af symboler • At eleverne får kendskab til forskellige religiøse symboler, deres betydning og funktion • At eleverne lærer deres centrale kristne symboler at kende 	Eleverne slutter af med at lave en planche om et selvvalgt symbol. De kan for eksempel: <p style="text-align: center;"> Tegne symbolet Skrive om dets betydning Fortælle om dets baggrund Skrive om den religion, symbolet stammer fra. </p>

Hvornår? Tidspunkt	Hvad? Kompetenceområde Færdigheds- og vidensområde(r)	Hvordan? Undervisningsaktiviteter-, -organisering og materialer OBS! Her skal det fremgå, hvad eleverne skal lære og hvordan de skal lære det – man formulerer så at sige målene ind i organiseringen smelter sammen	Evaluering - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal OBS! Målene fremgår af "Hvordan"
januar	Hvornår er man lykkelig? Kompetenceområde: Livsfilosofi og etik	Vi skal sammen læse bogen kapitel 3: Hvornår er man lykkelig? i "Liv og religion 5", af Carsten Bo Mortensen, John Rydahl og Mette Tunebjerg. Undervisningen skal lede frem mod: <ul style="list-style-type: none"> • At eleverne får kendskab til forskellige dagligdagsopfattelser af lykke • At eleverne lærer om ritualer og genstande, som kan forbindes med lykke • At eleverne får en begyndende forståelse for sondringen mellem fornuft og nydelse • At eleverne får viden om tidligere tider forestilling om lykke • At eleverne reflekterer over, om man kan stræbe efter lykken 	Eleverne slutter af med at lave en undersøgelse på skolen, om hvad der gør deres kammerater lykkelige.

Hvornår? Tidspunkt	Hvad? Kompetenceområde Færdigheds- og vidensområde(r)	Hvordan? Undervisningsaktiviteter-, -organisering og materialer OBS! Her skal det fremgå, hvad eleverne skal lære og hvordan de skal lære det – man formulerer så at sige målene ind i organiseringen smelter sammen	Evaluering - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal OBS! Målene fremgår af "Hvordan"
februar - marts	Lignelser på spil Kompetenceområde: Bibelske fortællinger	Vi skal sammen læse bogen kapitel 4: Lignelser på spil i "Liv og religion 5", af Carsten Bo Mortensen, John Rydahl og Mette Tunebjerg. Undervisningen skal lede frem mod: <ul style="list-style-type: none"> • At eleverne bliver bevidste om lignelserne som en særlig genre og meddelelsesform i Det Nye Testamente • At eleverne får kendskab til omfanget af lignelser samt til lignelsernes forskellige karakter – herunder især de korte billeddannende lignelser og de mere fortællende og belærende • At eleverne får en begyndende fornemmelse af Bibelens forestillinger om Gudsriget • At eleverne kommer til at overveje, om budskabet i de bibelske lignelser kan bruges som inspiration for stillingtagen til nutidige forhold og problemstillinger 	Eleverne slutter af med at lave et skuespil om en af de lignelser de har arbejdet med i forløbet.

Hvornår? Tidspunkt	Hvad? Kompetenceområde Færdigheds- og vidensområde(r)	Hvordan? Undervisningsaktiviteter-, -organisering og materialer OBS! Her skal det fremgå, hvad eleverne skal lære og hvordan de skal lære det – man formulerer så at sige målene ind i organiseringen smelter sammen	Evaluering - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal OBS! Målene fremgår af "Hvordan"
april	Skal vi hjælpe? Kompetenceområde: Livsfilosofi og etik	Vi skal sammen læse bogen kapitel 5: Skal vi hjælpe? i "Liv og religion 5", af Carsten Bo Mortensen, John Rydahl og Mette Tunebjerg. Undervisningen skal lede frem mod: <ul style="list-style-type: none"> • At eleverne skal arbejde med og få indblik i, hvad hjælp er for en størrelse i relation mellem mennesker • At eleverne skal gøre sig etiske overvejelser om at hjælpe, samt forholde sig til begrebet ansvar i den sammenhæng • At eleverne skal skabe sig viden om forskellige religioners forholden sig til det at hjælpe • At eleverne får kendskab og forholde sig til begreber som medmenneskelighed, næstekærlighed, pligt og medansvar • Eleverne skal få indsigt i forskellige former for hjælpearbejde, dets formål og funktion 	Eleverne slutter af med at skrive en historie om at hjælpe andre. Ordene "ansvar" og "pligt" skal indgå i historien.

Hvornår? Tidspunkt	Hvad? Kompetenceområde Færdigheds- og vidensområde(r)	Hvordan? Undervisningsaktiviteter-, -organisering og materialer OBS! Her skal det fremgå, hvad eleverne skal lære og hvordan de skal lære det – man formulerer så at sige målene ind i organiseringen smelter sammen	Evaluering - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal OBS! Målene fremgår af "Hvordan"
maj - juni	Hvor gemmer sandheden sig? Kompetenceområde: Livsfilosofi og etik	Vi skal sammen læse bogen kapitel 6: Hvor gemmer sandheden sig i "Liv og religion 5", af Carsten Bo Mortensen, John Rydahl og Mette Tunebjerg. Undervisningen skal lede frem mod: <ul style="list-style-type: none"> • At eleverne får en udvidet forståelse af begrebet sandhed • At eleverne får en begyndende fornemmelse af sandhed i tilværelsen som et spørgsmål om mening og grundlæggende personlige værdier • At eleverne får indsigt i, at grundlæggende værdier i tilværelsen kan fundere sig forskellige steder • At eleverne kommer til at gære sig personlige overvejelser over sandhedsbegrebet 	Eleverne slutter af med at lave et skuespil om grænsen for sandhed.

Årsplan Viby Friskole 23/24

Fag: Matematik

Lærer: Volker VB

Klasse: 5. kl.

vers. 1.0

Generelt om faget.

Vi skal etablere et læringsrum for klassen og den enkelte elev. Her skal der indgå faglige elementer fra Fælles Mål for Matematik og forskellige arbejdsformer, som skal gøre læringsrummet levende og relevante.

Årsplanen for klassen er derfor sat op med de konkrete planer, som foreligger nu og uddybet med arbejdsformer.

Grundlæggende er det vigtigt for mig, at I samtidig har et indblik i de bagvedliggende værdier og tanker for faget. Matematik er nemlig ikke længere alene et regnefag, hvor forskellige standardprocedurer skal læres udenad. Matematik er i løbet af de sidste 20 år suppleret med de matematiske kompetencer, dvs. en kompetencetænkning som bygger på egne overvejelser, egne strategier og egne formuleringer af opgaveproblemer samt - løsninger. Med andre ord: eleverne skal oplæres i at møde ukendte udfordringer, som de ved hjælp af faglige kompetencer løser på en individuel måde.

Konkret materiale

Elevernes mulighed for indlevelse i matematikkens verden gøres lettere ved at bruge forskellige former for konkret materiale. Jeg anvender ofte tæring, tal- og cifrekort, spil og hverdagsting. Ved at arbejde konkret har eleverne flere sanser i spil, som giver impulser til hjernen og hjælper med forståelsen. De elever som tænker meget abstrakt, vil i højere grad fravælge konkret hjælpemateriale.

Hverdagen i undervisningen

Motivationen stiger, når undervisningsindhold har relevans. Derfor er inddragelsen fra hverdagen en prioriteret del. Nogle af disse eksempler dukker først op i løbet af skoleåret og er derfor ikke med i årsplanen. Men til gengæld kan det aktuelle i en given situation være mere relevant end det planlagte.

Det starter med et spørgsmål /Undervisningen er en dialog

Det er altid godt, når et forløb starter med et spørgsmål. Her sættes nye tanker og nye spørgsmål i gang og undersøgelserne elementer er hurtig aktiveret. Lejlighedsvis kommer elever med spørgsmål, som er så rammende, at jeg ikke kan undlade at skabe plads i de lagte planer, for at få dem inddraget. Dette understreger det syn, at undervisningen er en dialog, hvor alle parter bidrager i en vis grad til indholdet.

Den enkelte elev

Vi er sat til at undervise klasser, men elever lærer og udvikler sig forskelligt. For mig giver det mest mening, at arbejde med det samme (faglig) emne med hele klassen, men differentiere i sværhedsgraden, så alle kan udvikle sig ud fra eget formåen. Alligevel vil nogle elever opleve, at de ikke kan følge med – eller at de ikke får nok. Denne udfordring skal vi løbende følge op på gennem ekstra hjælp eller ekstra materiale men primært holde fast i, at den enkelte lærer i klassens fællesskab.

Matematikbogen

Jeg har god erfaring med at arbejde med boglige opgaver (færdighedsopgaver), regnestrategier (strategisk algoritmetænkning) og undersøgende opgavestillinger, som enten er logisk tænkning eller hverdagsbegivenheder med en relevant faglig pointe.

I 5. klasse bliver undervisningen en blanding af faglige opgaver i Kontext-bogen og inddragelse af temaer og andre faglige forløb.

Evalueringen

Vi har i dette skoleår det mål, at arbejde med portofoliomapper. Dvs. at elever løbende lægger noget af deres arbejde ind i en mappe, som skal bruges for at udvælge noget til en præsentation på en skole-hjem-samtale eller ved en udstilling. Udvælgelsesprocessen er med til at evaluere et gennemført forløb eller projekt. Formerne hertil vil vi arbejde med i fællesskab på skolen.

Hvornår?	Hvad?	Hvordan og hvorfor?	Evaluering
Uge 32-36	Store tal	Inddragelse af emner om f.eks. hovedstæder fra Kontext 5.	Evalueringsark
Uge 37-38	Negative tal Eleven kan anvende negative hele tal.	"Viden om" er centrale sider til opslag af viden. Der regnes med Wasa og der sejles på ruten Gedser-Rostock.	
Uge 39-40	Decimaltal og brøktal	Eleven kan udvikle metoder til beregninger med decimaltal, enkle brøker og negative hele tal.	Samtale og evalueringsark. Bruges også til portfoliemappe

	Eleven kan udvikle metoder til beregninger med decimaltal, enkle brøker og negative hele tal. Eleven kan anvende decimaltal og brøker i hverdagssituationer.		
--	--	--	--

Hvornår? Tidspunkt	Hvad? Kompetenceområde Færdigheds- og vidensområde(r)	Hvordan og hvorfor? Undervisningsaktiviteter-, -organisering og materialer	Evaluering - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal
Uge 43-44	Procent	Hvornår er mange procent godt og hvornår er det skidt? Vi arbejder med overslag og præcist beregning. Digitale hjælpemidler inddrages.	Udvælgelse til portfoliemappen. Samt test i uge 4.
Uge 45-47	Vinkler		dito
Uge 48-50	Rundt eller kantet	Et fagligt emne med analoge og digitale opgaver Hvor mange kanter har en cirkel? Hvor mange cirkler kan være i en firkant? Areal, rumfang, diameter, diagonale, radius, centrum, det halve af et areal.... Et emne med og uden Kontext 5	
Uge 1-4	Færdighedsuger	Der repeteres og øves i hastighed. Hvad kan vi huske og hvad har vi glemt. 4 regningsarter. Decimal, brøk, procent, vinkler osv.	Afslutning med en differentieret test

--	--	--	--

Hvornår? Tidspunkt	Hvad? Kompetenceområde Færdigheds- og vidensområde(r)	Hvordan og hvorfor? Undervisningsaktiviteter-, -organisering og materialer	Evaluering - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal
Uge 5, 7, 9-10	Projekt spil Eleven kan gennemføre enkle modelleringsprocesser. Eleven kan anvende ræsonnementer i undersøgende arbejde.	Hvordan opfinder man et spil? En proces ud fra en ide til et færdigbeskrevet spil. Kan det udgives?	Hvis vi kan udgive et spil, så evaluerer vi hele vejen igennem.
11-13	Rumfang	Temaer fra Kontext og hverdageksemples inddrages til belysning af de regulære og mindre regulære figurer. Vi bygger en liter af centicubes.	Eleverne vælger et produkt til beskrivelse af deres udbytte om rumfang.

Uge 14-16	Tivoli Emnet Tivoli indeholder mulighed for de tre faglige stofområder samt de matematiske kompetencer problemløsning, modellering, kommunikation og hjælpemidler.	Planlægning af et Tivoli med forskellige forlystelser. Der arbejdes både med beskrivelser, geometri, tidsmålinger, antalsbestemmelser, prisberegninger osv. Vi arbejder i et semivirkeligt læringsmiljø, som skaber rammer for faglighed, involvering af elever, læringsprocesser med udgangspunkt i spørgsmål og efterfølgende undersøgelser. Der arbejdes med elementer af projektarbejdsformen.	Produktet vi stræber henimod, er et detaljeret projekt, som kan vurderes af os selv, forældrene og fagpersoner. Præsentationen kan blive et hæfte om Tivoli eller en mundtlig fremstilling af de deltagende elever.
-----------	---	--	--

Hvornår? Tidspunkt	Hvad? Kompetenceområde Færdigheds- og vidensområde(r)	Hvordan og hvorfor? Undervisningsaktiviteter-, -organisering og materialer	Evaluerings - hvordan undersøges det, om eleverne har lært det, de skal
Uge 17-18	Pari Eleven kan finde løsninger til enkle ligninger med uformelle metoder.	Ligningsløsning er grundlæggende udfordrende. Vi arbejder os igennem med udgangspunkt i betydningen af lighedstegnet og opbygning til forståelse af balanceprincippet, hvor regnestykkerne kan stå på begge sider af lighedstegnet.	Udvælgelse mellem produkterne til portfoliemappen.
19-23	Data, grafer og diagrammer Eleven kan anvende og tolke grafiske fremstillinger af data Eleven har viden om metoder til at behandle og præsentere data,	Vi arbejder med begreber til dataindsamling og dataopsamling. Hertil lægges præsentationer af data. Analoge og digitale fremgangsmåder afprøves	Præsentationer medtages i portfoliemappen.

Uge 24-26	herunder med digitale værktøjer. Brøndækselkonkurrence Eleven kan gennemføre enkle modelleringsprocesser. Eleven kan anvende Ræsonnementer i undersøgende arbejde.	Brønddæksler kan beskrives matematisk. Vi gør et forsøg på det, sorterer de forskellige typer og udfordrer os i, at producere fremtidens geometriske udformning af et brønddæksel. Opgaven skal udføres analog og digitalt og vurderes.	Der udskrives konkurrencebetingelser som indebærer betingelser for a. udførelsen og b. prioriteringen af de afgivne projekter.
-----------	---	---	--

